

Яцун Л.М., доктор економічних наук, професор
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8576-2543>
E-mail: yatsun@meta.ua

Віннікова В.А., старший викладач
Державний біотехнологічний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9085-3100>
E-mail: vinnikovavalentyna@gmail.com

СМАРТ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ УПРАВЛІНЦІВ

Сучасна управлінська освіта характеризується високим ступенем динамізму: розробляються нові методики навчання і перевірки знань, упроваджуються нові технології опанування студентами їх майбутньої професії, тощо. Здатність освіти до постійних змін обумовлена необхідністю відповідності рівня підготовки майбутніх фахівців вимогам ринку праці та формування сучасної креативної особистості. Розкриття творчих можливостей, завершення процесу професійного самовизначення та самоактуалізації, підвищення рівня інтелектуальної та соціальної гнучкості – всі ці аспекти освітнього процесу закладів вищої освіти передбачають застосування смарт-технологій. Смарт, як властивість системи або процесу, проявляється у взаємодії з навколишнім середовищем і наділяє систему та/або процес здатністю до негайного реагування на зміни в зовнішньому середовищі; адаптації до умов, які трансформуються; самостійного розвитку і самоконтролю; ефективного досягнення результату. Смарт-суспільство ставить перед університетами нове глобальне завдання: підготовку кадрів, які мають креативний потенціал, уміють думати і працювати в новому світі. Для цього менеджерів треба вчити новим практичним навичкам: комунікувати в соціальних мережах, відбирати корисну інформацію, працювати з електронними джерелами, складати особисті бази знань, що

вимагає зміни в організації навчального процесу. При дискусійних підходах до змісту концепції смарт-технології передбачають: гнучкість навчання в інтерактивному освітньому середовищі; персоналізацію й адаптацію навчання; вільний доступ до контенту в усьому світі. Смарт-навчання реалізується з використанням технологічних інновацій та Інтернету, який надає студентам можливість здобуття професійних компетенцій на основі системного багатовимірного бачення і вивчення дисциплін з урахуванням їх багатоаспектності й безперервного оновлення змісту. Основними характеристиками смарт-освіти є:

1. Безшовність як можливість забезпечення сумісності між різним програмним забезпеченням і системами, що дозволяє надавати однакові можливості для навчання, незалежно від пристроїв, які використовувались, забезпечуючи можливість реалізації безперервності навчального процесу та цілісності навчальної інформації.

2. Незалежність від часу і місця навчання, мобільність, безперервність і простота доступу до навчальної інформації та взаємодії суб'єктів.

3. Автономність викладачів і студентів за рахунок використання мобільних пристроїв доступу до навчальної та організаційної інформації.

4. Використання різних мотиваційних моделей в освітньому процесі та професійній адаптації випускників.

5. Взаємозв'язок між індивідуальними та організаційними цілями роботодавців і освітніх організацій.

6. Оцінка демонстрованих змін компетенцій – результативність освітнього процесу вимірюється не стільки отриманими знаннями, скільки можливістю їх застосування на практиці.

7. Гнучке навчання з точки зору переваг та індивідуальних можливостей студента (можливість налагоджувати навчання згідно з індивідуальними параметрами студента, такими, як початкові знання, досвід і навички; стиль навчання; фізіологічні та психологічні стани в конкретний момент навчання тощо). Смарт-технології стають сьогодні якісною методичною платформою для реалізації освітніх і професійних цілей.

Важливим трендом сучасної управлінської освіти стають ключові життєві уміння, які не пов'язані зі знанням конкретної технології, але розкривають якості особистості: здатність керувати, бути лідером, уміти комплексно та багаторівнево вирішувати проблеми, організовувати виробничі процеси, мати креативне мислення, організовувати роботу в команді, організовувати власний час, бути стресостійким. Водночас, професійні вміння відходять на другий план. Зараз менеджер стикається з тим, що мусить постійно навчатися новим умінням, переучуватися, здобувати нові ключові життєві вміння, розвивається персоналізація в освіті.

Вагомим трендом стає цифровізація технологій навчання, що характеризується зростанням обсягу доступної та потенційно корисної інформації в різних формах – текстової, візуальної, звукової. Уміння правильно користуватися цифровими джерелами інформації забезпечить ефективну освітню траєкторію, методи і темпи освоєння навчального матеріалу. Важливим трендом є креативність, нестандартність, неординарність, гнучкість у створенні нових ідей. Ці властивості допомагають менеджеру в кризових явищах застосовувати свої знання і досвід із подальшим отриманням бажаного результату. Популярним став напрям STEAM-освіти, де в навчальних програмах поєднуються природничо-науковий компонент та інноваційні технології і який охоплює: Science (природничі науки), Technology (технології), Engineering (технічну творчість), Art (мистецтво), Mathematics (математику).

Сучасні інноваційні підходи стануть вирішальними у разі виникнення нових професій у найближчому майбутньому, які потребують усебічної підготовки і знань із різних галузей, що є надзвичайно актуальним завданням для секторів агропродовольчого комплексу, який об'єднує низку галузей аграрного сектору, переробної та харчової промисловості, продовольчої торгівлі, ресторанного господарства.